

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De mortificatione actuum, & exceßuum proprij amoris. Cap. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

impugnaris, & de caelo ad stercora tuarum commoditatum vel nolens resistensque pertraheris. Trahit autem te herus tuus, amor tui, cui teipsum vendidisti, cuius imperio collum subiecisti, qui non sustinet te, nisi terrenis distineri, & in vanis & noxiis desideriis occupari.

Quia ergo amor proprius & immoderatus nostri ipsorum tam exitiosus est, ideo Dominus non tantum illum vetuit, sed & oppositum odium, quod sanctum quidem est & salutare, praecepit. Hoc enim sonant illa verba Saluatoris: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Odium animae nostrae, seu nostri ipsorum, alicui sane amor opponitur. Non autem opponitur illi, quo nos in Deo & propter Deum diligimus, qui charitas est: sed illi, quo nos in nobis & propter nosmetipsos diligimus; qui amor proprius est. Sicut itaque nos male & immoderate amamus, cum seculi bona & commoda propter nostram voluptatem quaerimus; ita bene nos odio habemus, cum, ut inquit Gregorius, anime carnalibus desideriis non acquiescimus, cum eius appetitum frangimus, cum eius voluptatibus reluctamur. Istud igitur odium nos discipulos Christi efficit, ille amor ab eadem disciplina antea quoque admissos excludit. Istud odium vitam spiritualem profeminat; amor ille reuellit: istud vestem perfectionis apprehendit, ille dirumpit. Denique proprius amor nos perdit; odium vero sanctum nostri in vitam aeternam inducit. Nam, qui amat animam suam, perdet eam, & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodit eam. Qui, inquam, amat seipsum amore hoc immoderato, quem proprium dicimus, quo se sui ipsius quasi idolum facit, quo bona saeculi & carnis voluptates inquirat, is seipsum in perpetuum perdet. Qui autem seipsum odio habuerit, ita ut voluntates suas non faciat, & a rebus illicitis auellat, in omnem aeternitatem vitam felicem possidebit. Id profecto est, seipsum ad mortem male amare, ut optimè interpretatus est Chrysostomus, & ad vitam sancte se odio habeat. Nam qui cupiditatibus propriae voluntatis obtemperat, aliquod bonum falsum & apparens sibi vult, ideoque male & insipienter se diligit. At qui prauis desideriis contradicit, nonnullam tristitiam sibi importat, qua, quia aeternam latitiam mercatur, bene & prudenter se odit. Aduersus ergo amorem hunc proprium, assiduum & implacabile bellum nobis suscipiendum est, quia charitas & perfectio non dominabitur in cordibus nostris, nisi amor iste moriatur, cuius praesentia, sicut sufficiens est omnia mala gignere, & vniuersa peccata suadere; ita de ipso pata victoria potest cunctos alios hostes spiritualis vitae prostrare, & cunctas virtutes generare. Unde diligit se homo amoris, (ut ita dicam) communis: eo scilicet amore charitatis, quo reliquos homines diligit propter Deum: non vero diligit se amore proprio, quo in se ipsum tanquam in finem tendat. Nam quemadmodum sapienter dixit Augustinus: Tunc est optimus homo, cum tota sua vita pergit in incommutabilem vitam, & toto affectu inhaeret illi. Si autem se propter se diligit, non se refert in Deum, sed ad seipsum conuersus non ad incommutabile aliquid conuertitur. Et propterea cum defectu se fuerit, id est, se diligit, quia melior est cum totus haeret, atque constringitur incommutabili bono, quam cum inde vel ad seipsum relaxatur. Diligat se homo propter eum, cuius gratia factus est, amore vero proprio, & immoderato non se amet, sed potius illum di-

Luca 14. 26.

Gregor. hom. 37. in Eua.

Ioan. 12. 25.

Chrysost. hom. 66. in Ioan.

Aug. 1. de doctrin. Christ. c. 22.

ligerter mortificet, ut ad eius mortificationem charitas viuat, & ad ipsius mortem eadem charitas in perfectionem assurgat.

De Mortificatione actuum & excessuum amoris proprii.

CAPVT III.

EST omnia peccata, imperfectiones, & excessus nostri ab amore proprio progredientur, tamen necesse est ea sub quibusdam capitibus comprehendere, ut contra hanc belluam immanem pugnare possimus. Quam non omnino inepte in dracone illo à Ioanne in Apocalypsi conspecto, signatam esse per mysterium coniectamur. Hic habebat capita septem & cornua decem, quibus septemdecim defectus proprii amoris signati sunt, à quibus, tanquam à fontibus, omnium malorum nostrorum, (si bene inspiciatur,) turba procedit. Merito vero non solum capitibus bestiae, sed & cornibus ostenduntur; quoniam ceu capita; animae casus initiant, & ceu cornua, vitam nostram feriunt atque cruentant. Draco autem iste, id est, proprius amor, paratus erat, filium mulieris deuorare, quia eius conatus est, spiritum sanctitatis & deuotionis extinguere. Ut itaque hunc filium animae dilectissimum ab omni iniuria vindicemus, necesse est immanem bestiam adoriri, & eius capita & cornua diligenter amputare, & vnicuique, ne iterum pullulet, gratia ignem adiuuere. Haec ergo capita & cornua proprii amoris quasi digito demonstremus, & quibus mediis excidenda sint, ostendamus legentibus.

Primum caput amoris proprii, est aestimatio sui, qua quis in seipso deceptus se quid magnum putat, dona sua naturalia aut supernaturalia supra meritum magna, & omni aestimatione digna existimat. Ille in nullo se sibi displicet, immò in omnibus complacet sibi, suos defectus extenuat, labores exaggerat, & de eo, quod rectè facit, ac si suum & non Dei esset, latentem quadam cogitatione & abscondito desiderio gloriam ac laudem concupiscit. Morder hoc venenatum caput ore mortifero non tantum eos, qui scientia, ingenio, & donis naturalibus pollent, sed eos quoque, qui virtutibus, & laboribus pro Christo susceptis, & diuina familiaritate resplendent. Qui non semel quasi furuius dicunt: Non sumus sicut ceteri hominù; & distimulantes seipsum aliquid reputant, aliosque contemnunt. Unde Ricardus Victorinus mystice in Iordane immoderatum sui amorem intelligens, sic ait: Cum ceperit semen illud, quod cecidit in terram bonam, producere de se fructum, aliud tricesimum, aliud sexagesimum, aliud centesimum, solet nimirum eo tempore Iordanis vnda altius intrumescere: & ut est humani animi, magna de se aestimare, magnum se aliquem credere, cum viderit se multum fructum facere, & ad maturitatis messem peruenire. Tunc, (nec mirum,) quo maiora de seipso aestimat, eo maiori dilectione dignum se esse iudicat, magnumque est valde, si non usque ad superfluitatem in ima defluat, & iusta aequitatis metas utilitatisque ripas non excedat. Quantum ergo putas, quam magnum miraculum existimas, tibi ipsi vilescere, tibi ipsi magis magisque displicere, eo praecipue tempore, cum incipis magnus esse,

Apoc. 12. 3.

I. Caput.

Luca 18. 11.

Ricar. de exterminat. mali c. 14.

magnūque omnibus apparere.] Et statim, cum dixisset facile esse, quemque seipsum contemnere, cum peccatis forderet, tepiditateque fugerit, subdit: Sed illud magnum erit, si in tempore messis & inter virtutum successus, possit Jordanis vnda intra alvei sui ripas includere, & amoris privati imperum intra modestiæ metas cohibere.] Hactenus ille. Ex hoc capite oriuntur peccata superbiæ, arrogantia, iactantia, & alia similia, ad quæ homo propria sui æstimatione raptratur, quibus (vt dicemus) propria cognitio & humilitas opponenda est, ne nos in atram cæcitate atque in immensa mala deiiciant.

II.

Aliud caput huius draconis est, velle ab hominibus non propter Deum sed propter seipsum amari, timeri, reuereri, & laudari. Nam qui seipsum magni reputat, & aliis meliorem ac præstantiorem putat, non mirum si ab illis amorem supra merita sua ac reuerentiam requirit. Huius autem affectus immoderati meminit Augustinus dicens: Itaque nobis propter quædam humanæ societatis officia necessarium est amari, & timeri ab hominibus, instat aduersarius veræ beatitudinis nostræ, ubique spargens in laqueis Euge, Euge: vt dum auidè colligimus, incaute capiamur, & à veritate tua gaudium nostrum deponamus, atque in hominum fallacia ponamus: libeatque nos amari, & timeri non propter te sed pro te, atque isto modo sui similes factos secum habeat, non ad concordiam charitatis, sed ad consortium supplicij.] Hæc ille. Istud autem inane desiderium & iram generat in eos, qui nos nec amant, nec reuerentur, nec timent: & querimonias, obmurmurationes, ac iudicia temeraria procreat, quibus Prælatos, & æquales & minores nostro desiderio minimè satisfaciens, lædimus, & multa ac magna bona spiritalia dissipat. Christus namque sponfus est animæ iustæ, in qua velut quoddam genus, aut initium adulterij reprehendit, velle ab aliis non propter seipsum amari. Idque sæpe cæcitate, & abundantioris gratiæ subtractione castigat. Multique experjuntur se minus impensè ac tenerè à Deo diligi, quoniam volunt à creaturis amari: & amorem ac reuerentiam concupitam non assequuntur, quoniam hæc, ceu umbra, insequentes fugiunt, & fugientes ac se subtrahentes inquirunt.

III.

Tertium caput ad timorem referri potest, quo quis timet contemptum & vilipensionem propriam, tantum quia sibi noxia est, non quia Deo iudicatur iniusta. Sæpe verò impletur in hominibus, immoderatè contemptum timentibus, quod dixit Iob: Quia timor, quem timebam, euenit mihi, & quod verebar, accidit:] nam in contemptum, quem timidi fugere conabantur, incurrunt, & despectionem, quam auerfabantur, tristes nolentisque percipiunt. Ex hoc affectu nimia tristitia generatur, pusillanimitasque progreditur, quam si homo viriliter abiecisset, contemptum sanè odio habitum euitasset. Et permittere Domino ipse homo suo proprio amore punitur, quoniam vano timore, ex illo nimio amore procedente, cruciatur. Ac proinde iure optimo hic inanis timor prohibitus est, & per Isaiam Dominus ait: Nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum ne metuatis. Sicut enim vestimentum, sic comedit eos vermis, & sicut lanam, deuorabit eos tinea.] Ac per Salomonem: Ne paucas repentino terrore, & irruentes tibi potentias impiorum: Dominus enim erit in latere tuo.] Sed proprius amor, in quo, si in aliquo, quadrat, quod cæcus sit, hæc monita salutaria non audit, & lepulesculo timidior, nunquam fallaces in sapientium hominum opiniones dictaque contemnit.

Aug. 10. confess. c. 36.

Iob 3. 25.

Isaia 51. 7. 8.

Prou. 3. 25.

Quartum caput ab amore proprio procedens, est inanis quædam & insipiens erubescencia, qua homo de aliquibus defectibus, vel à natura ipsa prouenientibus, vel ab ægritudine aut imbecillitate manantibus, erubescit. Quales sunt priuatio vel mutilatio alicuius membri, deformitas corporis, vinculum linguæ, rectam prolationem impediens, infirmitas vocis, natalium vilitas, muneris deiectio, indumentorum paupertas, & alia similia. Hæc enim respicit amator sui, vt suæ propriæ excellentiæ damna & honoris detrimenta, & ideo nititur illa simulatione contegere, quod si non possit, nescit noxiæ verecundiæ & puerili erubescentiæ modum imponere. Cuius cæcitas eo maior est, quo ipse virtutum absentiam, animæ fœditatem, ineptam loquacitatem non sentit, atque Adæ, aduersus Deum rebellantis, imitationem, ociositatem, & vilissimos vitiolorum pannos, quibus circumdatus est, non erubescit. Ne pro his omnibus confundaris,] ô frater, vt Ecclesiastici sermo te moneat, quia cum hæc culpa vacent, nullam, si sapienter considerentur, & patienter admittantur, erubescentiæ causam important. Sic à Domino factus es, vel in talibus defectibus ad tuam vilitatem & humilitatis custodiam coniectus; quid medicamentum necessarium habens, ex illo confusione, quam non habet, pertimescis? Ostendam tibi cum ipso sapiente, de quibus sit erubescendum. Erubescit igitur à patre & à matre, de fornicatione: & à prædente & à potente, de mendacio: à principe & à iudice, de delicto: à synagoga & plebe, de iniquitate: à socio & amico, de iniuriantia: & de loco in quo habitas, de furto, de veritate Dei, & testamento: de discubitu in panibus, & ab obfuscatione dati & accepti: & à salutantibus, de silentio: à respectu mulieris fornicariæ: & ab auersione vultus cognati.] Hæc inquam, tibi sint confusione occasio: si in conspectu parentum, scilicet Christi & Ecclesiæ, rem creatam immodicè amans, fueris spiritualiter fornicatus: si fueris coram Deo, omnium iudice & omnipotente, mentitus: si in aliquo in conspectu eiusdem iudicis tui ac factoris deliqueris: si plebem aut congregationem, in qua viuis, iniquitate scandalizaueris: si socium iniuria affeceris: si in domo tua de furto in legem Dei admisso notatus fueris: si in conuiuio superbiens primas sedes elegeris: si muneri tuo minimè satisfaciens tuam famam denigraueris: si salutante teste præ arrogantia non salutaueris: si intentis & minus pudicis aut cautis oculis pulchram mulierem aspexeris: si ad ampliorem dignitatem euectus, propinquos aut amicos habitos in humili statu contempseris. Pro his, & aliis similibus, quæ peccata sunt, tibi erubescendum est; at pro illis, quæ à natura ex diuinæ providentiæ ordine susceperis, nulla est habenda confusio. Pelle vanum de his, quæ in tua potestate non sunt, noxiūque pudorem; hominibus placere non cupias, sed soli Deo, cui humilia & deuota placent obsequia, licet ab exiguo talento, & ab homine, aliquo defectu naturali impedito, procedant. Tibique persuade, hunc pudorem filium esse immoderati amoris tui ipsius, quem si non viceris, in multis, quæ ad Dei gloriam pertinent, te quasi erubescencia puerili ligatum reperies.

Quintum caput est eorum, quæ opinionem hominis minuere possunt, abscondio, qua nimirum quis vitia, & culpas suas, & defectus occultat, non quidem ob ædificationem proximorum, sed ad aucupandum in cordibus aliorum honorem, & nomen sanctitatis aut virtutis, quam nō habet, obtinendū. Hanc autem dolosam hypocritism, proprii amoris esse filiam, ex verbis Nazianzeni discemus. Ac nobis, ait, ingenij

IV.

Ecc. 42. 1.

Ecc. 41. 21. 22. 23. 24. 25.

V.

Nazian. in Apol. longe post initium

solertia, & cæcus nostri amor, & quod faciliè cuiquam cedere nec scimus, nec sustinemus, plurimum ad virtutem impediunt affert, ac velut instructa acie se se iis, qui nobis opem ferunt, opponit: quantumque studium à nobis adhiit eii conueniebat, vt morbum medicis detegeremus, tantum ad medicinam fugiendam, adhibemus, atque in nostram perniciem fortes sumus & aduersus sanitatem nostram periti. Vel enim turpiter & abiectè peccatum suppressimus, non secus ac malignum morbum quendam & subputridum in intimis animæ recessibus occultantes, perinde ac magnum quoque Dei visque illius vlticis oculum fugituri, si homines fefellerimus, vel exculpationes in peccatis proferimus, verborum patrocinium vitis nostris exquirentes.] Sic ille. Quanta verò peccata, & quantæ simulationes & falsitates ex hoc affectu nascantur, non est difficile explicare. Sed quid nunc ingentia eorum sacrilegia tangam, qui in sacramentali confessione graui peccata celant, ne vel sacerdotes ipse locum Dei gerens, confidentium casus agnoscat? Quasi Deum ipsum fallere possint, & se coram eo, qui corda & renes scrutatur, mendacis & sacrosancti iudicij iniuriis iustificare valeant. Quid periuria? Quid falsa testimonia eorum commemorem, qui ne Prælato non graue vulnus aperiant, animam suam sæuo mucrone grauisissimi peccati confodiunt? Quid tandem illorum dolos & fraudes edicam, qui vt iniquitatem contegant, operiunt se [vestimentis onium, cum tamen intrinsecus sint lupi rapaces?] Hæc ad viros spirituales non pertinent: quos tamen hoc gerimen proprij amoris non parum inquietat, dum suas imperfectiones excusant, malè facta defendunt, alij quam sint, sæpe videri volunt, & odium, iram, immoderatum amorem, viuendi socordiam, velamine zeli, iustitiæ, charitatis, & prudentiæ cooperiunt. Certè proprius amor, sapientissimus est [sapientia] carnali, quæ [stultitia] est apud Deum, vel potius callidissimus. Nouit enim in oculis saltem inexpertorum vitia nomine virtutum expellere, & culpas ac defectibus apparentes satis excusationes obtendere. Sed Deus non iridetur.] Tu, qui culpas tuas & defectus occultas, eo ipso hanc bestiam proprij amoris impinguas, & te à profectu charitatis elongas. Deinde culpam, quam prudenti confessione & modica confusione dilueres, ad maiorem & omnibus notam penam in sinu recondis. Facit namque Dominus non semel cum suis, quod per os Nathan dixit ad Dauidem: Tu enim fecisti absconditè, ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis Israel, & in conspectu solis.]

Matth. 7.15.

1. Corin. 3.19.

Galat. 6. 7.

1. Reg. 12.12.

VI.

Sextum caput, est nimia quædam, & immoderata cura poliendi & perficiendi ea opera, quæ visuri sunt homines, & è contrâ, ligenda quædam incuria in his, quæ visurus & probaturus est Deus. Hæc cura est crudelis gladius, quo multi spirituales viri non Dei, sed mundi & vanitatis martyres fiunt. Si concionaturi sunt, anxia eos sollicitudo cruciat inueniendi subtilia, disponendi curiosa, & proponendi inania, quæ non animas lucrentur, sed dicenti honorem & nomen sapientis afferant, & astantium aures permulceant. Si philosophi eas disciplinas aut Theologiam lecturi, molestus angor torquet nouas opiniones excogitandi, & probabiles rationes inueniendi, quibus & se ipsos nominatos faciant, & inaudita confirmant. Si munus gubernandi obituri, inquietum desiderium exagitat auctoritatem erga prima-

A tes captandi, subditis placendi, & cœnobij res augmentandi, quo & supra vires occupationes admittunt, & disciplinam labefactari sinunt. Breuiter hæc cura eos facit, vt hominibus placeant, in omni occupatione publica & exteriori sollicitos. At oratio tepida, psalmodia distracta, lectio curiosa, mortificatio ignaua, mentis puritas nulla, satis ostendunt, illos non pro animæ puritate nec pro Dei gloria, sed pro vana nominis exultatione laborare. Quorum imaginem expressit Salomon in eo sanè, quod domum Domini ædificauit septem annis, domum autem suam trededecim annis. Ita amatores sui ipsorum, tempus, altissimo Deo deputatum, nunc decurtant, nunc omnino surripiunt, & ad vacandum ei vix opportunitatem inueniunt: at in captandis suis commodis; & in his, quæ placeant hominibus, totam ætatem infumunt. O misera ætas, quam vniuersi in nouissimo die fructus & meriti vacuam aspicient. Si enim præceptum summæ veritatis est: Attendite, ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, vt videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud patrem vestrum, qui in cœlis est: quod isti præmium expectant, quorum oculi proprio amore cæci, solum plausum hominum aspiciunt, & Deo propter seipsum obsequi reuuant?

3. Reg. 6. 38. & c. 7.1.

Matth. 6.1.

VII.

C Postremum caput huius amoris est, quo infelix amator sui vltra in malo progrediens, non tantum ea quæ homines vident & probant, vt eis placeat, facit, sed ea quoque, quæ illi improbatum sunt, licet bona & Deo grata, ad vitandam confusionem omittit. In hoc verò duplex potest inesse peccatum: Alterum grauius, quo homo debita, ne contemnatur, præterit: alterum leuius, quo libera & spontanea obsequia ob eandem rationem derelinquit. Hic enim perniciosus amor ora concionatorum & consiliatorum obturat, ne liberè verum loquantur: cor iudicum & Prælatorum angustat, ne iustitiam cuique præstent, & disciplinam virtutemque defendant: manus laborantium ligat, ne in rebus abiectis sibi iniunctis, Deo tamen gratis, obediât. Similiter Dei seruos pusillanimes facit, ne à cœtu tepidorum se subtrahant, ne conversationis modum perfectiorem arripiant, ne culpas suas sine scandalo & cum aliorum ædificatione prodant, ne ieiunia, vigiliis, & longius, quam alij, orationis tempus & alia similia suscipiant. Hæc inquam amator sui sæpe deserit, quia timet ex eis apud homines aliquid detrimentum incurere, & nonnullam auersionem aut confusionem subire. Isto vitio laborabat Nicodemus, qui [venit ad Dominum nocte:] quia videlicet erubuit in die, & coram alijs se Christi discipulum profiteri. Laborabat & Petrus, antequam indueretur virtute ex alto: nam & timuit de consortio Christi confundi, & ideo negauit, se illum nosse, à quo omnia bona receperat. E contra Paulus ea spiritus virtute roboratus ait: Non erubescio Euangelium, virtus enim Dei est in salutem omni credenti. Illius autem infirmitas ex sui amore profecta narratur, vt eam reiciamus: atque istius firmitas à Dei charitate donata, vt eam opere compleamus. Interest autem nostra, istum affectu compescere, & minimè de oborta apud homines confusione confundi, quoniam Dominus ait: Qui me erubuerit & meos sermones, hunc filius hominis erubescet, cum venerit in maiestate sua.]

Ioan. 3. 2.

Luca. 22. n. 57. 58. 59. 60. Roma. 1. 16.

Luca. 9. 26.

1. Reg. 2. 36.

E Erursus: Quicumque glorificauerit me, glorificabo eum: qui autem contemnunt me, erunt ignobiles.] Saluator quidem noster probè sciebat quantum esset opprobrium accepturus ex eo, quod se ad nostram

PAZ
omni

1. Corin. 1. 23.

salutem deiceret, salutemque curaret: Cuius vita, teste Paulo, Iudæis scandalum facta est, gentibus autem stultitia. At non ob id à cæpto desistit, nec cessavit ab officio Redemptoris. Quanta ergo illorum insipientia est, qui amore proprio decepti ea omitunt, ne aliquam confusionem incurrant, sine quibus aut suæ redemptioni non cooperantur, aut omnino nunquam redemptione potentiur? Ecce septem capita draconis, id est, proprii amoris, satis horrenda, ex quibus faciliè, quam pestilens sit eius natura, coniiicies. Hæc verò qua ratione præcédenda sint, inferius agnosces.

Adhuc de Actibus Amoris proprii.

CAPVT IV.

2. Reg. 18. 24.

Gene. 31. 41.

1. Corin.

YSTICVS ille draco, quo proprium amorem signauimus, septem capitibus gubernatus & decem cornibus instructus esse describitur, quibus animas percutit, & in barathrum damnationis deiicit. Sicut enim decem illi armigeri Ioab, Absalonem tribus confossum lanceis percussurunt, occiderunt, & in foueam grandem detrusum lapidibus obruerunt: ita decem cornua, id est, decem alij amoris proprii excessus, hominem triplici cogitationis, oris, & operis peccato transfixum, grauius interimunt, & acervo lapidum, nimirum vitiolorum onere, premunt. Quòd si dixit Iacob ad Laban socerum suum: Per viginti annos seruiui tibi, & immutasti mercedem meam decem vicibus; non minùs bene potest quilibet homo de proprio amore conqueiri, quia per totam vitam obsequutus est ipsi, & his decem cornibus, per decem vices seruientis sibi, mercedem mutat; quia de vno desiderio in aliud captatum, tandem stipendio veræ mercedis euacuat. Iam ergo septem capita draconis expressimus; nunc decem cornua eiusdem explicemus. Quæ, vt mihi quidem videtur, sunt tria desideria, tres amores, & quatuor amantudines, ab amore proprio ad nos ferreos dos procreate.

Proprius enim amor, quo quis se immoderatè & perueniè diligit, eum ad desideranda & amanda omnia bona, quæ corpori seruiunt, & quibus sensualitas delectatur, vehementer impellit. Nam cum amare sit, bonum alicui velle, consequens est, vt qui seipsum amat, bonum sibi velit. Qualis verò amor est, talia sibi bona concupiscit. Vnde, qui seipsum malo & terreno amore diligit, & ad fruendum seipso & hoc mundo, amore complectitur, bona huius mundi sibi ipsi, cælestibus contemptis, inquit. Desiderat igitur homo proprio amore fauicus sibi ipsi bona temporalia, non ad necessitatem tantùm, sed etiam ad superfluitatem & vanitatem. Hinc inter nos quoque, qui mundum statu deserimus, & vitam religiosam profitemur, tot res non necessariæ, tot curiosæ, tot pulchræ, & exquisitæ, tot superuacua nascuntur, quibus non necessitati succurrimus, non imbecillitatem ad diuinum obsequium fouemus, sed possidendi amore sub voto paupertatis oblectamur. Non aduertimus, quid status religiosus poseat, quid necessitas admittat, quid professio veter, sed quid cupiditas efflagitet, quid mundus & turba cognatorum aut amicorum ingerat, quid cor terrenum concupiscat. Hoc desiderium nos inficit, quia purissimam mentem, ad Deum possidendum cecaram, retum terrenarum amore miscemus. Hoc nos signauos efficit, vt à Christo du-

ce, ad maiora bella vincenda non admittamur, nec cum spitualibus vitiis, qui à carnalibus vincimur, pugnare possimus. Nam & Gedeon ex præcepto Domini solos eos, qui manu lambentur aquas, ad prælium cum Madianitis admisit: reliquos verò, qui flexo poplite biberunt, ab acie proiecit. Ita qui ad res terrenas amore curatur, ipsi que immo dicè adhæret, non est aptus ad militiam Christi sequendam. Ille verò probabilis, ille electus est, inquit Origenes, qui postquam ad aquas Baptismi ventum est, flexi ad necessitates terrenas & corporeas nescit, qui vitiis non indulget, neque ob peccati situm sternitur pronus. Hoc tandem desiderium nos à possessione Dei, boni in infinitum melioris, excludit. Egregiè namque Prosper ait: Qui vult Deum possidere, renunciet mundo, vt sit illi Deus, beata possessio. Nec renuntiet mundo is, quem terrenæ possessionis adhuc delectat ambitio, quia quandiu sua non relinquit, mundo, cuius bona retinet, seruit. Et vique non potest mundo seruire simul & Deo: ac sic propterea voluit Deus cultores suos omnibus renuntiare, propter quæ diligitur mundus, vt exclusa cupiditate mundi, diuina in eis charitas possit augeri vel perfici. Pertimescendum ergo hoc desiderium est, quo proprius amor nos illigatos tenet, ne in vitam perfectam proficiamus, & Deum ac diuina secedamur.

Desiderat etiam homo, eodem inordinato amore possessus, illicitas vel non necessarias voluptates, quibus sensus externi delectantur, vel sensus capiuntur interni. Inhiatque in pulchra, quæ pascant visum; in curiosæ, quæ mulceant auditum; in suauia, quæ capiant odoratum; in dulcia, quæ oblectent gustum, & in mollia, quæ inescant & tactum. Visum pascit colorum varietas, corporum decor, ædificiorum superbia, vestium & aulæorum splendor, theatrorum ludi, mimorum gestulationes, saltatorum tripudia, & alia quæ ad pulchritudinem spectant. Mulceat auditum vocum melodia, instrumentorum musicorum pulsatio, fabellarum narratio, defectuum proximi auditio, librorum curiosorum lectio, & quæcumque sono continentur. Caput odoratum vnguentorum suauitas, herbarum succus, indumentorum fragrantia, & omnia quæ odore comprehenduntur. Oblectant gustum ciborum delicia, quos vel ipsa natura dedit, vel hominum effrenatus appetitus inuenit, saporum differentia, & conuiuiorum lautitia & abundantia, qua venter nonnunquam ad ea, quæ torqueant, quæ sanitatem eripiant, quæ occidant, capienda distenditur. Inescat tactum vestium subtilitas, lecti mollicies, linteorum pretiositas, & alia, quibus homo ad imbecillitatem infantium & ad ténacitatem mulierum reuocatur. Hæc pro sensibus externis quaruntur, ac pro illis & pro internis, quanta inania; quanta illicita in libris, in discursibus, in consulationibus, & in cogitationum varietate comparantur? Cerrè sensus ea percipiens vix poterit recensere, & decursu temporis numerare. His autem omnibus dum oblectationem quarimus, dolorem & morsum conscientie reperimus, & dum in quietem sensuum nostrorum tendimus, à vera pace, quæ intus residet, elongamur. Vnum scio, inquit Ricardus Victorinus, nec dubitare audeo: quia quandiu amor ad multa spargitur, & ad ima deriuatur, nunquam ad plenam pacem perducitur, nunquam ad veræ securitatis tranquillitatem lereatur. O anima infelix & misera! vsque quò sollicita es, & turbatis organa plurima,] porro cum vnum sit necessarium Tandem aliquando fige

Indic. 7. 5.

Orig. hom. 9. in Iudic.

Prosp. 2. de vita cont. cap. 16.

II.

Ricard. tract. 1. de exerc. mali. ca. 19.

Luca 10. 41.

deside